

נאמר של נייר

עשרות אלפי ספרים שראו אור בעיברית יוצאו למכירה

השבוע לקורא העיברי. עם פתיחת „שבוע הספר העיברי“ *

רשימת ספרים ומחברים מומלצת לקוראי „העולם הזה“

רנת הקלאסית המודרנית. סיפרו של ז'אן-פול סארטר, גיל התבונה (הוצאת הקיבוץ המאוחד בשותפות עם ספריית פור עליים) ראה אף הוא אור בעיברית. הספר, שהוא החלק הראשון מטריולוגיה שחיבר סארטר על אודות בעיית הקיומיות במהלך מלחמת-העולם השנייה * מציג לפני הקורא הישראלי ז'אנר מיוחד של סיפורות.

● גושאת-הדגל של הפצת הסיפורות הקלאסית המודרנית היתה הוצאת זמורה ביתן מודן, שפירסמה במהלך השנים הרבה סיפורות אחרונות את מיטב הסיפורות הגרמנית שנכתבה מאז מלחמת-העולם השנייה. שיהיה כיום הסיפורות האונגארית ביותר. הסופר הגרמני המתורגם ביותר מדור זה הוא חתן פרס נובל, היינריך בל, שסיפריו: המוקיון (בהוצאת מסדה), היכן היית אדם? (מסדה), תמונה קבוצתית עם גברת (זמורה-ביתן-מודן), הכבוד האבוד של קתרין בלוס וביליארד בתשע וחצי (שניהם בהוצאת זמורה-ביתן-מודן). סופר

ספר-שיריו של המשורר אהרון אלמוג הצדעה לישראל (ספריית פועלים). בו הציג לית מחברו לשמר את הטופוגרפיה של תל-אביב כפי שחווה אותה בנעוריו. ספר-שירה נוסף ב'זאנר' זה הוא נופל לך בפנינו (ספריית פועלים) מאת המשורר אריה סיון.

סיפורת מצרית

הגנב והכלבים

● מעט מאד ספרים בתחום הסיפורות היפה תורגמו מערבית לעיברית במהלך 30 שנות המדינה. בימים אלה ראה אור סיפרו של שמעון בלם (בהוצאת עם עובד / אופקים). הסיפורות הערבית, העיר

שירה עיברית

כלא שש

● שני משוררים צעירים ובשלים הביאה השנה האחרונה למדף ספרי השירה, מ' תוך מבול של מאות ספרים-שירה שראו אור. הראשון הוא מ'רדכי גלילי, ששיירו אפטרות איטיות, כלא שש, איציק ואבות גדולה קובצו בספרו שירים 1972-1976 (בספרי סימן קריאה). בניגוד לשיריו של גלילי, שראו אור קודם כיון נוסם בכתיבתו, הרי קובץ שיריו של דודו ברק, איש הבשר איש החלב (הקיבוץ המאוחד) הביא נימה חדשה לשירה העיברית, ודומה שאמנות מלאכת השיר של דודו ברק עשויה, בייחודה, לתפוס לה מעמד של כבוד בשירה העיברית.

● את המהפכה הלשונית בשירה של שנות ה-70 מספקת, זה כעשור שנים, ה' משוררת יונה וולך, ששירתה קובצה בי ספר שירה (סיפרי סימן קריאה) ובתוכו מיבחר מספריה דברים (בהוצאת עכשיו) ושני גנים (בהוצאת דגה), וכן שירים ש' ראו אור במוספיה-הסיפורות ובכתיבתיה-עת.

● ספר-שירה מאופק, מעורן ומעולה הוא זה של הרולד שימל, שירי מלון ציון (הוצאת הקיבוץ המאוחד) המהווה מסע שירי מהאנגלית והעולם היהודי השוקע בניכר אל הנוף והמילה הישראלית.

● שלושה משוררים ותיקים פירסמו ב' מהלך השנה האחרונה סיפרי שירה תוך שהם מבהירים, כי טרם קמו להם מתחרים של ממש. השלושה הם: יהודה עמיחי, פינחס שדה ודוד אבידן. 80 השירים שפירסם עמיחי בספרו הזמן (בהוצאת שוקן) בולטים בפשטותם, באיכותם ובתחמקותם מן ההצטעצעות שכה מקובלת על שירת דור המשוררים שבא בעיקבותיו. ספרים קודמים של עמיחי: מאחורי כל זה מסתתר אושר גדול, ולא על-מנת לזכור ובעיקר שירים 1962-1948, הם מניכסי-צאן השירה העיברית. ספר השירים אל שתי נערות נכבדות (בהוצאת שוקן) מאת פינחס שדה, מצליח להביא בלשון שירית את השקפת-העולם והמבט האמנותי של שדה, כפי שהובאו בספרו הנודע החיים כמשל (בהוצאת שוקן). ספר שיריו הקודם של שדה, ספר השירים 1947-1970, מקיף גם את מחזור שיריו משא דומה שראה אור בשנת 1951. ספר זה ראה אור בהוצאת שוקן. שירי, תיש' דורות, מיסמכים היא כותרת-המישנה של הספר תישדורות מלוויין-ריגול (הוצאת א. לוויין-אפשטיין - מודן) מאת דוד אבידן, שראה אור החודש. קיבוץ שיריו של אבי

סיפורת עיברית

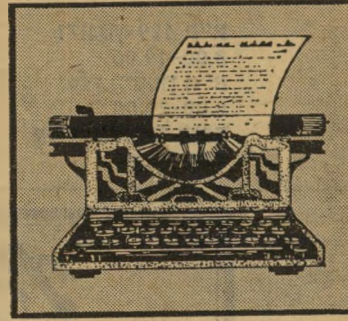
בזכות הזעקה

● השנים האחרונות בסיפורת הישראלית עומדות בסימן של חילוף-דורות הדי-רגתי. הבולטים בספרים שראו אור בשנים האחרונות מעידים על כך שמחבריהם הציגו ליח, בניגוד לקודמיהם, למקד את כתיבתם בחווייה הישראלית, ולתרגמה על הנייר באמנה. כתיבתם של סופרים אלה מעידה על דבקותם המחודשת במסורת שתבעה לעצמה את „זכות הזעקה“, כפי שניסח זאת י"ח ברנר.

● הבולט בספרים שראו אור בשנים האחרונות הוא זה של יצחק כ"ן-נר, שקינה ספרית (בהוצאת עם עובד). ספרים אחרים של כ"ן-נר: האיש משם (עם עובד) ושני ספרים לילדים: בעיקבות מבעיר השדות (בהוצאת אל"ף) וקישונה (אף הוא בהוצאת עם עובד).

● ספר מעולה ובעל רקע אוטוביוגרפי פי מבהק פירסם באחרונה הסופר עמוס עוז, וזהו ספר ראשון משלו לבני-הנעור רים (מגיל שתיים-עשרה ועד תשיעים ותשע). הכוונה לסיפרו סומכי (הוצאת עם עובד). ספריו הקודמים של עוז: ארצות התן (מסדה), מקום אחר (ספריית פועלים), מ' כלי שלי (עם עובד), עד מוות (ספריית פועלים), לגעת במים, לגעת ברוח (עם עובד) וזה העצה הרעה (עם עובד).

● סופר שוככו דרך באחרונה הוא סמוי מוכאל, שסיפרו חסות מתאר קר מוניסטים ערבים ויהודים במהלך מילי

חמת יום-הכיפורים, הפך הבולט בסופרים הישראלים, בעיסוקו בהנפשה רבי-מדיית של מיכלול הבעיות האידיאלוגיות שבהן חיים יהודים וערבים בארץ. הספר ראה אור בהוצאת עם עובד. ספר קודם של סמוי מיכאל הוא שווים ושווים יותר (בהוצאת בוסתן). שבו הוא מתאר את קליטתם של יהודי עיראק בארץ.

● מלחמת יום-הכיפורים מביאה את גיבורי סיפורי האחרון של א.ב. יהושע, המאהבה (הוצאת שוקן) למבוי סתום של התלבטות. הספר, שזכה בשבע מהדורות בתוך יותר משנה, מן הראוי שיעורר בקוראים התעניינות בספריו הקודמים של א.ב. יהושע: מות הרקן (בהוצאת הקיבוץ המאוחד), מול היערות (הקיבוץ המאוחד), מאי, ערב לילה ושחר (הוצאת בימות) ובתחילת קיץ '70 (הוצאת שוקן).

● בזכות הזעקה הבינרית זכתה החור דש במהדורה חדשה, תחת הכותרת י"ח ברנר - כתבים. כתיבת ברנר במהדורה זו מקיפים 1850 עמודים, המהווים אבן יסוד של הכתיבה הסיפורית בארץ-ישראלי. ספר זה, שהודפס על נייר מיוחד, ראה אור תוך שיתוף-פעולה של הוצאות-הספרים הקיבוץ המאוחד וספריית פועלים, והוא ראוי לכבד בו כל מדף ספרים.

נוסף שספריו החלו רואים אור בעיברית רית הוא ג'ינטר גראס, שחוף הפוח (זמורה-ביתן-מודן) וחתול ועכבר (בהוצאת מסדה) שלו זכו בהצלחה רבה בארץ. זיגפריד לניץ, שהוא בכתיבת סופר אל-מוניל-מצחה מחוץ לגבולות גרמניה, זכה לשלושה מספריו יתורגמו לעיברית: שייחת העיר (בהוצאת עם עובד), המופת והשעור הגרמני (בהוצאת זמורה-ביתן-מודן), כימים אלה ראה אור סיפרו של פטר וייס (מחבר מארה/טאד וטרופקי בגלות), הצל של גופו של העגלון (סיפרי סימן-קריאה), שני ספרים נוספים מתורגמים מגרמנית הם הר הקטנים (בהוצאת ספריית פועלים) של תומאס מאן, והחלק הראשון של הטריולוגיה הסהרוריים מאת הרמן ברוך תחת הכותרת פאסטו או הרומאנטיקה (בסיפרי סימן-קריאה).

● מישנתו של דון חואן היא תופעה ספק-סיפורית ספק-פילוסופית. שקנתה לה מהלכים בארצות-הברית, שני ספרים ממישנה זו של קרלוס קספנדה ראו אור בעיברית: מסע לאיכטלאו (זמורה-ביתן-מודן) וסיפורי עוצמה (בהוצאת מסדה). ספרים נוספים שבהם מתמודדים סופרים עם בעיות תופעתנו: מולוי (סיפרי סימן-קריאה), אנשי גרילה ובמדינה חופשית (זמורה-ביתן-מודן) שניהם משל הסופר ההודי-סרינידי ז'ס. נאליפור.

סק מרביתו בסיפורות מצריים. ספר זה מהווה השלמה לסיפרי-סיקור קודמים כי תולדות הסיפורות הערבית (בהוצאת קרית ספר) מאת פרופ' דונאלד א. ניקולסון, ומבוא לתולדות הסיפורות הערבית (כהור צאת עם עובד) של ה' ג'יב וי. לנדאו.

● מאז המהפכה המצרית בשנת 1952, ראו אור בעיברית רק ארבעה ספרים מתורגמים מהסיפורות המצרית החדשה. שלושה מתוך הארבעה מאת המחבר המצרי הנודע נאג'יב כחפזי, והם: סימטה ב' קאהיר (בהוצאת עם עובד), הגנב והכלבים (בהוצאת ספריית פועלים) וגשם (בהוצאת תמוז). ספר נוסף שתורגם מן הסיפורות המצרית החדשה הוא קובץ סייפורי של יוסף אידריס, שיד על מאיים (בהוצאת הקיבוץ המאוחד). ספר נוסף ה' מביא מהווי החיים ליד הנילוס הוא סיפורי הנחיר של אל-מייב צאלח, עונת הנדידה אל הצפון (בהוצאת עם עובד). אלא שמחברו הוא בעל נתינות סודאנית, המתגורר דרד-קבע בלונדון.

סיפורת מתורגמת

„הסהרוריים“

● השנים האחרונות היו שנים של פתיחה מרצון, מצד המוילים, לעבר הספ-

דן מהשנים האחרונות בספר, מעיד על כך שהמשורר ממשיך בניסיונו בשפה העיברית של המחבר. ספרים אחרים של אבידן (כולם בהוצאת א. לוויין-אפשטיין - מודן) הם: שירים שימושיים, שירי לחץ, משהו שבביל מישור והפסיכיאטר האלקט-רוני שלי.

* סארטר פירסם חלק רביעי לטריולוגיה בכתיבתו של „זמנים חדשים“, מבלי לכוונו יחד עם שלושת החלקים האחרים.